

Kritéria výberu projektov pre participatívne plánovanie realizované Sekciou mestských štúdií a participácie Metropolitného inštitútu Bratislavy

Pri procese výberu projektov, ktoré sa participujú, sa pozeráme hlavne na nasledovné kritéria. Tieto kritériá nie sú výlučné, sú indikatívne. Zároveň vyberáme projekty, ktoré spĺňajú čo najviac kritérií súčasne.

- **Projekty celomestského, nad mestského významu či mimoriadneho významu pre život v mestskej časti.**

Pri výbere projektov zhodnocujeme význam riešeného územia na mesto a jeho ľudí. Prednostne kancelária participácie pilotuje projekty celomestského a nad mestského významu. V týchto zvažujeme mieru dopadu na obyvateľov a obyvateľky, návštevníkov a návštevníčky, ľudí a organizácie pôsobiace v území. Čím je miera dopadu významnejšia, tým je vyššia priorita na vlastné zapojenie sa. V prípade mestských častí, často dochádza k množstvu realizácií verejných priestorov. Preto sa pri nich pýtame otázku, či je projekt naozaj významný pre fungovanie štvrte. Jednoducho povedané, či je veľa ľudí, firiem a organizácií dotknutých alebo zainteresovaných v danej téme.

- o *Príklady: Krížna ulica, Trhovisko Miletičova, Sad Janka Kráľa, Zmeny a doplnky územného plánu, strategický plán Bratislava 2030*

- **Pilotné projekty Hlavného mesta Bratislavy a Metropolitného inštitútu Bratislavy.**

Ide o projekty, v ktorých je možnosť overiť si v praxi nové témy, poznatky, prístupy v participatívnom procese (napr. participácia vo vylúčených lokalitách, zameranie na cudzincov, starších ľudí, špecifické skupiny verejnosti) rovnako tak plánovacej a architektonickej praxi. Cieľom pilotných projektov je zhodnotenie úspešnosti a prenesenie nových vedomostí do praxe samosprávy. Pri výbere zvažujeme aj kontroverznosť projektu – ak si vyžaduje komplexnejší prístup s väčšími kapacitami, je to pre nás podporné kritérium.

- o *Príklady: Projekty týkajúce sa témy nájomného bývania, parkovacie domy, kúpele Grossling, Krížna ulica, trhovisko Miletičova*

- **Časový rámec projektov.**

Mnoho realizovaných projektov nemá dostatočný čas na to, aby prebehlo participatívne plánovanie. Tieto projekty nespĺňajú základnú podmienku zapojenia a odporúčame ich na informovanie bez vyššej formy participatívneho plánovania.

- o *Príklad: Neodporúčame participovať projekt vo fáze realizácie.*
- o *Príklad: Projekty, pri ktorých je evidentné, že nemajú v sebe zo strany zadávateľa a spracovateľa vytvorený priestor pre zapracovanie potrieb a názorov skupín verejnosti*

neodporúčame komunikovať ako participatívne. Odporúčame iba informovanie o nich.

- **Verejnosť (odbornú, zainteresovanú, širokú) zapájame, ak môže niečo v projekte ovplyvniť/ zmeniť a sme si istí, že nepotrebujeme verejnosť iba informovať.**

Pokiaľ zadávateľ pripustil zapojenie verejnosti, zodpovedal si tak aj otázku, čo môže verejnosť ovplyvniť, ako a ktoré pripomienky môže zohľadniť. Ak tento priestor od zadávateľa neexistuje, tieto projekty nespĺňajú základnú podmienku zapojenia a odporúčame ich na informovanie bez vyššej formy participatívneho plánovania.

- *Príklad: Pri projekte revitalizácie Krížnej ulice a okolia sme špecifické skupiny verejnosti oslovovali a mapovali ich preferencie, názory a potreby, ktoré boli v riadnom časovom rámci zapracované do dokumentácie projektu.*
- *Pri projekte strategického plánu sme viacerými spôsobmi vťahovali verejnosť do pripomienkovania návrhu plánu. Pripomienky sme vyhodnocovali.*

- **Existujú dostatočné časové, finančné a ľudské kapacity pre uskutočnenie participatívneho procesu aj z pohľadu projektového riadenia.**

- *Príklad: Projekt trhoviska Miletičova vznikol niekoľko mesačnou intenzívnou prípravou v spolupráci aj s mestskou časťou Bratislava - Ružinov. Prvá fáza zbierania a vyhodnocovania projektu trvala takmer 9 mesiacov a bude pokračovať ešte niekoľko rokov. Aktivity počas tohto obdobia je potrebné pokryť kvalifikovanými pracovníkmi na oboch úradoch samosprávy.*

- **Všeobecne preferujeme vysporiadanosť vlastníckych vzťahov v riešenom území či problematike.**

Na úrovni konkrétnych investičných zámerov (napr. revitalizácia verejného priestoru, obnova električkovej trate, výstavba novej budovy...) mesto rieši projekty, ktoré sú vysporiadané. Tieto môžu byť predmetom zapojenia verejnosti do veľkej miery podrobnosti a zapracovania pripomienok.

- Na úrovni strategických dokumentov (koncepce, stratégie, územnoplánovacie dokumenty) sa mesto zaoberá aj lokalitami, ktoré mu nepatria a nemá na ne priamy vplyv. Mesto tu preberá rolu koncepčného lídra v plánovaní. Tieto dokumenty sa ale môžu stať predmetom zapojenia stakeholderov pri získaní názoru na rozvoj lokalít.

- *Príklad: Metropolitný inštitút Bratislavy preto primárne realizuje primárne projekty Živých miest na majetkoprávne vysporiadaných pozemkoch hlavného mesta*

- *Príklad: Pri príprave nového územného plánu sa musí mesto zaoberať aj lokalitami, ktoré nevladnú. Preto je vhodné pri príprave podkladov a prerokovaní zapojiť stakeholderov na danom území, štátne a samosprávne orgány.*

Podporné kritériá:

- Spolupráca a politická podpora z mestských častí sú vždy významným podporným faktorom pri zvažovaní o výbere zapojenia
- Dostatočné dátové a analytické podklady k riešenému územiu.